

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فهرست نقشه‌ها.....	هـ
فهرست عکس‌ها.....	و
فهرست شکل‌ها.....	ک
فهرست جدول‌ها.....	م
پیشگفتار.....	س
فصل اول : کلیات تحقیق.....	۱
۱-۱- مقدمه.....	۲
۱-۲- بیان مساله.....	۲
۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۳
۱-۴- اهداف اصلی پژوهش:.....	۳
۱-۵- چارچوب نظری پژوهش.....	۳
۱-۶- روش پژوهش.....	۴
۱-۷- قلمرو مکانی پژوهش.....	۴
۱-۸- قلمرو زمانی پژوهش.....	۴
۱-۹- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....	۴
۱-۱۰- محدودیت‌های پژوهش.....	۴
فصل دوم: کلیات جغرافیایی شهرستان فریمان و روستای سنگ بست.....	۵
۲-۱- موقعیت جغرافیایی فریمان.....	۶
۲-۱-۱- زمین شناسی فریمان.....	۶
۲-۱-۲- منابع آب فریمان.....	۸
۲-۱-۳- اقلیم فریمان.....	۸
۲-۱-۴- پوشش گیاهی فریمان.....	۸

۹-۱-۵-سیستم معیشت فریمان.....	۹
۹-۲-۲-موقعیت جغرافیایی سنگ بست.....	۹
۱۰-۲-۲-زمین شناسی سنگ بست.....	۱۰
۱۰-۲-۲-منابع آب سنگ بست.....	۱۰
۱۱-۲-۳-اقلیم سنگ بست.....	۱۱
۱۱-۲-۴-سیستم معیشت سنگ بست.....	۱۱
۱۱-۳-۲-وجه تسمیه.....	۱۱
۱۳-فصل سوم: بررسی باستان شناختی روستای سنگ بست.....	۱۳
۱۴-۱-۳-پیشینه مطالعات و پژوهش های منطقه سنگ بست.....	۱۴
۱۵-۲-۳-اهداف بررسی.....	۱۵
۱۶-۳-۳-روش بررسی.....	۱۶
۲۰-۴-۳-معرفی روستای سنگ بست.....	۲۰
۲۱-۳-۴-۱-مقبره منسوب به ارسلان جاذب و میل ایاز.....	۲۱
۲۱-۳-۴-۲-رباط امیرعلیشیر نوایی در سنگ بست.....	۲۱
۲۳-۳-۴-۳-رباط تقی آباد (رباط چهار برجه).....	۲۳
۲۸-۳-۴-۴-رباط باقر آباد.....	۲۸
۲۹-فصل چهارم: بررسی باستان شناختی مجموعه ارسلان جاذب در سنگ بست.....	۲۹
۳۰-۱-۴-معرفی مجموعه ارسلان جاذب در سنگ بست.....	۳۰
۳۱-۲-۴-بررسی ابتدای شکل گیری سنگ بست تا پایان حیات آن بر اساس اسناد و منابع مکتوب.....	۳۱
۳۵-۳-۴-بررسی داده های باستان شناختی در مجموعه ارسلان جاذب.....	۳۵
۳۶-۱-۳-۴-بررسی باستان شناختی محدوده «الف».....	۳۶
۳۶-۱-۳-۴-۱-بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری محدوده «الف».....	۳۶
۳۸-۲-۳-۴-۱-بررسی داده های سطحی محدوده «الف».....	۳۸
۳۸-۱-۳-۴-۲-۱-نمونه تزیینات آجری محدوده «الف».....	۳۸
۳۸-۲-۳-۴-۲-۲-نمونه های سفالی محدوده «الف».....	۳۸
۴۲-۳-۱-۳-۴-جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «الف».....	۴۲
۴۲-۲-۳-۴-بررسی باستان شناختی محدوده «ب» (رباط مجموعه ارسلان جاذب).....	۴۲
۴۲-۱-۲-۳-۴-بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری محدوده «ب».....	۴۲

- ۵۲.....۲-۲-۳-۴- بررسی داده های سطحی محدوده «ب»
- ۵۳.....۱-۲-۲-۳-۴- نمونه های سفالی محدوده «ب»
- ۵۳.....۱-۱-۲-۲-۳-۴- سفال های محدوده «ب ۱»
- ۵۵.....۲-۱-۲-۲-۳-۴- سفال های محدوده «ب ۲»
- ۵۷.....۳-۱-۲-۲-۳-۴- سفال های پیرامون محدوده «ب»
- ۶۱.....۲-۲-۲-۳-۴- نمونه های شیشه ای محدوده «ب»
- ۶۲.....۳-۳-۴- بررسی باستان شناختی محدوده «ج» (مناره ایاز)
- ۶۲.....۱-۳-۳-۴- بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری محدوده «ج»
- ۷۲.....۲-۳-۳-۴- بررسی داده های سطحی محدوده «ج»
- ۷۲.....۳-۳-۳-۴- جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «ج»
- ۷۲.....۴-۳-۴- بررسی باستان شناختی محدوده «د» (بازار؟)
- ۷۳.....۱-۴-۳-۴- بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری محدوده «د»
- ۷۴.....۲-۴-۳-۴- بررسی داده های سطحی محدوده «د»
- ۷۴.....۱-۲-۴-۳-۴- نمونه های سفالی محدوده «د»
- ۷۴.....۱-۱-۲-۴-۳-۴- سفال های فضای «د ۱»
- ۷۶.....۲-۱-۲-۴-۳-۴- سفال های فضای «د ۲»
- ۷۷.....۳-۱-۲-۴-۳-۴- سفال های فضای «د ۳»
- ۸۲.....۲-۲-۴-۳-۴- نمونه های شیشه ای محدوده «د»
- ۸۲.....۳-۴-۳-۴- جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «د»
- ۸۳.....۵-۳-۴- بررسی باستان شناختی محدوده «ه» (مسجد جامع)
- ۸۳.....۱-۵-۳-۴- بررسی معماری و تزیینات وابسته معماری محدوده «ه»
- ۸۷.....۲-۵-۳-۴- بررسی داده های سطحی محدوده «ه»
- ۸۷.....۱-۲-۵-۳-۴- نمونه تزیینات آجری و گچ بری محدوده «ه»
- ۸۹.....۲-۲-۵-۳-۴- نمونه های سفالی محدوده «ه»
- ۹۲.....۳-۵-۳-۴- جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «ه»
- ۹۲.....۶-۳-۴- بررسی باستان شناختی محدوده «و» (مقبره ارسلان جاذب)
- ۹۲.....۱-۶-۳-۴- بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری در محدوده «و» (مقبره ارسلان جاذب)
- ۱۱۵.....۲-۶-۳-۴- جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «و»

۱۱۷.....	۷-۳-۴- بررسی باستان شناختی محدوده «ز»
۱۱۷.....	۱-۷-۳-۴- بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری محدوده «ز»
۱۱۸.....	۲-۷-۳-۴- بررسی داده های سطحی محدوده «ز»
۱۱۸.....	۱-۲-۷-۳-۴- نمونه های سفالی محدوده «ز»
۱۲۰.....	۳-۷-۳-۴- جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «ز»
۱۲۰.....	۸-۳-۴- بررسی باستان شناختی محدوده «ح»
۱۲۰.....	۱-۸-۳-۴- بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری محدوده «ح»
۱۲۱.....	۲-۸-۳-۴- بررسی داده های سطحی محدوده «ح»
۱۲۱.....	۱-۲-۸-۳-۴- نمونه های سفالی محدوده «ح»
۱۲۱.....	۳-۸-۳-۴- جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «ح»
۱۲۲.....	۹-۳-۴- بررسی باستان شناختی محدوده «ت» (شهر قدیم سنگ بست)
۱۲۲.....	۱-۹-۳-۴- بررسی معماری و تزیینات وابسته به معماری محدوده «ط»
۱۲۷.....	۲-۹-۳-۴- بررسی داده های سطحی محدوده «ط»
۱۲۸.....	۱-۲-۹-۳-۴- نمونه های سفالی محدوده «ط»
۱۲۸.....	۱-۱-۲-۹-۳-۴- سفال های محدوده «ط ۱»
۱۳۲.....	۲-۱-۲-۹-۳-۴- سفال های محدوده «ط ۲»
۱۳۶.....	۳-۱-۲-۹-۳-۴- سفال های محدوده «ط ۳»
۱۴۰.....	۴-۱-۲-۹-۳-۴- سفال های محدوده «ط ۴»
۱۴۳.....	۵-۱-۲-۹-۳-۴- سفال های محدوده «ط ۵»
۱۴۴.....	۶-۱-۲-۹-۳-۴- سفال های محدوده «ط ۶»
۱۴۸.....	۲-۲-۹-۳-۴- نمونه های سنگی محدوده «ط»
۱۴۹.....	۳-۹-۳-۴- جمع بندی اطلاعات حاصل از بررسی باستان شناختی محدوده «ط»
۱۵۰.....	جمع بندی نهایی و نتیجه گیری.....
۱۵۵.....	منابع و مآخذ.....
۱۵۹.....	ABSTRACT.....

فهرست نقشه‌ها

صفحه	عنوان
۷	۲-۱- موقعیت شهرستان فریمان در شرق ایران - استان خراسان رضوی
۷	۲-۲- موقعیت دهستان سنگ بست در شمال شهرستان فریمان.....
۱۸	۳-۱- سایت پلان مجموعه ارسلان جاذب و روستای سنگ بست
۱۹	۳-۲- تفکیک فضایی مجموعه ارسلان جاذب در بررسی سال ۱۳۹۱
۲۴	۳-۳- پلان رباط زین‌الدین در کرمان
۶۲	۴-۱- پلان مناره ایاز
۶۳	۴-۲- نمای مناره ایاز
۷۱	۴-۳- نمای موقعیت مسجد سرخ و مناره آن در میان الحاقات صفوی و قاجار
۸۶	۴-۴- پلان فرضی مسجد سنگ بست
۸۶	۴-۵- پلان مسجد جامع نایین
۸۶	۴-۶- پلان مسجد جامع یزد
۹۴	۴-۷- پلان مقبره ارسلان جاذب
۹۴	۴-۸- پلان پشت بام مقبره ارسلان جاذب
۱۰۴	۴-۹- نمای دیواره داخلی مقبره ارسلان جاذب
۱۲۶	۴-۱۰- کالبد شهر در قرون اولیه اسلامی.....
۱۲۶	۴-۱۱- کالبد شهر کهن سنگ بست.....

فهرست عکس ها

صفحه	عنوان
۱۰.....	۲-۱- رودخانه سنگ بست
۱۱.....	۲-۲- سرقنات داخل روستای سنگ بست
۱۱.....	۲-۳- مسیر عبور قنات از داخل روستا
۱۷.....	۳-۱- عکس هوایی مجموعه ارسلان جاذب در سال ۱۳۳۴ قبل از احداث جاده.....
۱۷.....	۳-۲- عکس هوایی مجموعه ارسلان جاذب در سال ۱۳۹۱.....
۲۱.....	۳-۳- موقعیت مقبره ارسلان جاذب و مناره ایاز نسبت به روستای سنگ بست.....
۲۲.....	۳-۴- موقعیت رباط های دشت سنگ بست.....
۲۲.....	۳-۵- عکس هوایی رباط سنگ بست معروف به (رباط امیر علشیر نوایی).....
۲۳.....	۳-۶- عکس هوایی رباط تقی آباد در کنار رودخانه سنگ بست
۲۴.....	۳-۷- برج های پیرامون رباط تقی آباد (رباط چهار برجه)
۲۵.....	۳-۸- مجموع سفال های بدون لعاب رباط تقی آباد
۲۵.....	۳-۹- مجموع سفال های لعاب دار رباط تقی آباد
۲۸.....	۳-۱۰- عکس هوایی رباط باقر آباد
۳۰.....	۴-۱- عکس هوایی مقبره منسوب به ارسلان جاذب و مناره ایاز در میان مجموعه ارسلان جاذب.....
۳۷.....	۴-۲- فضای داخلی محدوده «الف».....
۳۸.....	۴-۳- نمونه تزیینات آجری سطح محدوده «الف».....
۳۹.....	۴-۴- مجموع سفال های محدوده «الف»
۴۳.....	۴-۵- عکس هوایی محدوده پیرامون مقبره ارسلان جاذب.....
۴۴.....	۴-۶- فضای داخل حیاط اول رباط ارسلان جاذب محدوده «ب ۱».....
۴۵.....	۴-۷- فضای داخل حیاط دوم رباط ارسلان جاذب محدوده «ب ۲».....
۴۵.....	۴-۸- قبل و بعد از خاک برداری دیوار رباط ارسلان جاذب
۴۶.....	۴-۹- نمای دیوار رباط ارسلان جاذب
۴۶.....	۴-۱۰- نمای بدنه مناره ایاز

- ۴-۱۱- فرورفتگی نمای گوشه جنوبی رباط ارسلان جاذب ۴۶
- ۴-۱۲- جایابی رباط‌های شاخص مسیر نیشابور به سرخس در قرن چهارم تا ششم ه. ق ۴۸
- ۴-۱۳- عکس هوایی رباط چاهه ۴۸
- ۴-۱۴- عکس هوایی رباط ماهی ۴۹
- ۴-۱۵- برج سمت چپ ورودی رباط ماهی ۴۹
- ۴-۱۶- کتیبه و تزیینات ورودی رباط ماهی ۴۹
- ۴-۱۷- عکس هوایی رباط شرف ۵۰
- ۴-۱۸- تزیینات نمای زیر ایوان ورودی حیاط دوم رباط شرف ۵۰
- ۴-۱۹- تزیینات نمای ایوان ورودی حیاط دوم رباط شرف ۵۱
- ۴-۲۰- تزیینات نمای دیوار انتهایی رباط شرف ۵۱
- ۴-۲۱- تزیینات زیر ایوان میانی رباط شرف ۵۱
- ۴-۲۲- دو برج باقی مانده از رباط دو برار (دو برادر) ۵۲
- ۴-۲۳- مجموع سفال‌های بدون لعاب محدوده «ب ۱» ۵۳
- ۴-۲۴- مجموع سفال‌های لعاب دار محدوده «ب ۱» ۵۴
- ۴-۲۵- مجموع سفال‌های بدون لعاب محدوده «ب ۲» ۵۵
- ۴-۲۶- مجموع سفال‌های لعاب دار محدوده «ب ۲» ۵۶
- ۴-۲۷- مجموع سفال‌های پیرامون محدوده «ب» ۵۷
- ۴-۲۸- شیشه بدست آمده از محدوده «ب ۱» ۶۱
- ۴-۲۹- نمای مناره ایاز ۶۳
- ۴-۳۰- وضعیت مناره ایاز قبل و بعد از مرمت در سال ۱۳۴۷ ۶۴
- ۴-۳۱- ستون الحاقی به پایه مناره ایاز قبل از مرمت ۶۴
- ۴-۳۲- ستون و دیواره الحاقی به پایه مناره ایاز ۶۴
- ۴-۳۳- نمای بدنه مناره ایاز ۶۵
- ۴-۳۴- روزنه پیکانی شکل بدنه مناره ایاز ۶۵
- ۴-۳۵- تزیینات کلاهک و نعلبکی مناره ایاز ۶۶
- ۴-۳۶- تزیینات بخش میانی ساقه مناره ایاز ۶۷
- ۴-۳۷- مسجد نه گنبد بلخ ۶۹
- ۴-۳۸- برج پیر علمدار دامغان ۶۹
- ۴-۳۹- برج چهل دختران دامغان ۶۹
- ۴-۴۰- مناره مسجد سرخ ساوه ۷۰
- ۴-۴۱- برج بهرام شاه در غزنه ۷۰
- ۴-۴۲- برج مسعود سوم در غزنه ۷۰

۷۱.....	۴-۴۳- مناره برسیان
۷۱.....	۴-۴۴- مناره مسجد جامع ساوه
۷۳.....	۴-۴۵- آثار سنگفرش در محدوده «د ۳»
۷۳.....	۴-۴۶- فضای داخل محدوده «د».....
۷۵.....	۴-۴۷- مجموع سفال‌های بدون لعاب محدوده «د ۱»
۷۵.....	۴-۴۸- مجموع سفال‌های لعاب دار محدوده «د ۱»
۷۶.....	۴-۴۹- مجموع سفال‌های بدون لعاب و لعاب‌دار محدوده «د ۲»
۷۸.....	۴-۵۰- مجموع سفال‌های بدون لعاب ساده محدوده «د ۳»
۷۸.....	۴-۵۱- مجموع سفال‌های بدون لعاب منقوش محدوده «د ۳»
۷۸.....	۴-۵۲- مجموع سفال‌های لعاب دار محدوده «د ۳»
۷۹.....	۴-۵۳- مهره های تزئین سفال، به دست آمده از سمنگان افغانستان.....
۷۹.....	۴-۵۴- بخشی از ققاع، بدست آمده از محدوده «د ۳»
۸۲.....	۴-۵۵- قطعات شیشه محدوده «د ۲»
۸۲.....	۴-۵۶- قطعات شیشه محدوده «د ۳»
۸۳.....	۴-۵۷- عکس هوایی مسجد مجموعه ارسلان جاذب
۸۴.....	۴-۵۹- بقایای دیوار محراب مسجد سنگ بست
۸۴.....	۴-۶۰- فرش انداز مرکزی مسجد سنگ بست، دید از سمت محراب
۸۵.....	۴-۶۱- بقایای یکی از جرزه‌های مسجد سنگ بست - شبستان شمالی مسجد.....
۸۶.....	۴-۶۲- بقایای نمای دیوار مسجد سنگ بست.....
۸۸.....	۴-۶۳- قطعات آجر تراش و قالبی سطح محدوده «ه»- مسجد سنگ بست.....
۸۹.....	۴-۶۴- قطعات آجر تراش و قالبی سطح محدوده «ه»- مسجد سنگ بست.....
۸۹.....	۴-۶۵- مدل کلمه «من» ایجاد شده با قطعات حروف بالا.....
۸۹.....	۴-۶۶- تزئینات گچ بری بدست آمده از محدوده مسجد سنگ بست
۹۰.....	۴-۶۷- مجموع سفال‌های محدوده «ه».....
۹۳.....	۴-۶۸- مقبره ارسلان جاذب قبل از مرمت
۹۳.....	۴-۶۹- مقبره ارسلان جاذب بعد از مرمت
۹۳.....	۴-۷۰- ورودی مقبره ارسلان جاذب قبل از مرمت
۹۳.....	۴-۷۱- ورودی مقبره ارسلان جاذب وضعیت فعلی
۹۴.....	۴-۷۲- مقبره ارسلان جاذب دید از سمت غرب
۹۴.....	۴-۷۳- مقبره ارسلان جاذب دید از سمت شرق
۹۵.....	۴-۷۴- آجرچینی بیرون زده از اشکوب دوم مقبره ارسلان جاذب.....
۹۷.....	۴-۷۵- نمای داخل مقبره ارسلان جاذب اشکوب اول.....

- ۴- ۷۶- نمای داخل مقبره ارسلان جاذب اشکوب دوم..... ۹۷
- ۴- ۷۷- آجرچینی و کتیبه زیر گنبد مقبره ارسلان جاذب ۹۸
- ۴- ۷۸- آجرکاری گوشه های شرقی و غربی مقبره ارسلان جاذب ۹۸
- ۴- ۷۹- آجرکاری گوشه های شمالی و جنوبی مقبره ارسلان جاذب ۹۸
- ۴- ۸۰- کتیبه آجری زیر گنبد مقبره ارسلان جاذب ۹۹
- ۴- ۸۱- جزییات کتیبه آجری، کلمه «فی الدنيا» و «الملک لله» ۱۰۰
- ۴- ۸۲- نمای بیرونی مقبره بابا حاتم ۱۰۲
- ۴- ۸۳- نمای داخلی مقبره بابا حاتم ۱۰۲
- ۴- ۸۴- گنبد مسجد جامع سنگان ۱۰۳
- ۴- ۸۵- سردر مسجد جورجیر اصفهان ۱۰۳
- ۴- ۸۶- بخش های باقی مانده از کتیبه نقاشی مقبره ارسلان جاذب ۱۰۶
- ۴- ۸۷- نقاشی مقرنس های بالای محراب مسجد جامع نایین..... ۱۱۰
- ۴- ۸۸- کتیبه سردر رباط ماهی ۱۱۰
- ۴- ۸۹- نقاشی زیر تاق های چهار درگاه ورودی مقبره ارسلان جاذب ۱۱۱
- ۴- ۹۰- جزییات نقاشی لایه زیرین تاق شمال شرقی مقبره ارسلان جاذب ۱۱۵
- ۴- ۹۱- سفالینه های نیشابور..... ۱۱۵
- ۴- ۹۲- وضعیت فعلی محدوده «ز» دید از بالای برج جنوبی مسجد..... ۱۱۸
- ۴- ۹۳- مجموع سفال های محدوده «ز»..... ۱۱۸
- ۴- ۹۴- وضعیت فعلی محدوده «ح»، دید از بالای دیواره قبله مسجد..... ۱۲۰
- ۴- ۹۵- مجموع سفال های محدوده «ح»..... ۱۲۱
- ۴- ۹۶- حصار پیرامون محدوده «ط» - شهر قدیم سنگ بست ۱۲۳
- ۴- ۹۷- خندق پیرامون محدوده «ط» - شهر قدیم سنگ بست ۱۲۳
- ۴- ۹۸- بخش هایی از حصار ضلع جنوبی شهر قدیم سنگ بست ۱۲۴
- ۴- ۹۹- تنبوشه واقع در حصار شهر قدیم در بخش جنوب شرقی..... ۱۲۴
- ۴- ۱۰۰- عکس هوایی شهر قدیم سنگ بست ۱۲۵
- ۴- ۱۰۱- خانه های روستایی فعلی سنگ بست ساخته شده با آجرهای مجموعه ارسلان جاذب..... ۱۲۶
- ۴- ۱۰۲- سفال های داخل بدنه حصار محدوده «ت ۲»..... ۱۲۷
- ۴- ۱۰۳- مجموع سفال های بدون لعاب محدوده «ط ۱»..... ۱۲۹
- ۴- ۱۰۴- مجموع سفال های لعاب دار محدوده «ط ۱»..... ۱۲۹
- ۴- ۱۰۵- مجموع سفال های بدون لعاب محدوده «ط ۲»..... ۱۳۲
- ۴- ۱۰۶- مجموع سفال های لعاب دار محدوده «ط ۲»..... ۱۳۳
- ۴- ۱۰۷- مجموع سفال های خندق محدوده «ط ۲»..... ۱۳۴

- ۴-۱۰۸- مجموع سفال‌های بدون لعاب محدوده «ط ۳»..... ۱۳۶
- ۴-۱۰۹- مجموع سفال‌های لعاب دار محدوده «ط ۳»..... ۱۳۷
- ۴-۱۱۰- مجموع سفال‌های بدون لعاب محدوده «ط ۴»..... ۱۴۰
- ۴-۱۱۱- مجموع سفال‌های لعاب دار محدوده «ط ۴»..... ۱۴۰
- ۴-۱۱۲- مجموع سفال‌های خندق محدوده «ط ۴»..... ۱۴۱
- ۴-۱۱۳- مجموع سفال‌های محدوده «ط ۵»..... ۱۴۳
- ۴-۱۱۴- مجموع سفال‌های بدون لعاب محدوده «ط ۶»..... ۱۴۴
- ۴-۱۱۵- مجموع سفال‌های لعاب دار محدوده «ط ۶»..... ۱۴۵
- ۴-۱۱۶- مجموع سفال‌های خندق محدوده «ط ۶»..... ۱۴۶
- ۴-۱۱۷- قطعات ظروف سنگی محدوده «ط»..... ۱۴۸